

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan svečer izvenredne nedelje in pravnike ter velja po pošti prejema: na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrta leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrta leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam poji, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrta leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od petorostope peti vrste po 14 h, če se oglasila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Prenosne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Govor poslanca Ivana Hribarja

v proračunski debati dne 16. junija t. l.
(Dalje.)

Ta zistem pa rodi, spoštovana gospoda, tudi še druge sadove. Ker je namreč za službovanje pri okrajnih glavarstvih znanje slovenskega jezika vsled občevanja s strankami na eni strani in poznavanje zakonov na drugi strani neizogibno potrebno, se protežiranci neslovenske narodnosti, potem ko so si pridobili potrdilo o znanju slovensčine, enostavno pokličejo v službovanje k deželni vladi. Popolnoma naravno.

Življenje v Ljubljani je namreč mnogo prijetnejše kakor pa na sedežu okrajnega glavarstva, pa tudi uradno poslovanje je mnogo manj naporno.

Take so, gospoda moja, v XX. stoletju in po uvedbi splošne in enakolovne pravice — takozvane splošne volilne pravice, kar moram znova naglašati, kakaj enaka in splošna vendar ta volilna pravica ni — razmere pri politični upravi na Kranjskem, v deželi, v kateri živi 96% Slovencev, 4% Nemcev.

Ne bodeste se čudili, gospoda moja, da pod takimi razmerami na Kranjskem ne manjka protekcionizma.

Tako se mi naznanja, da je vodja nekega okrajnega glavarstva, ki je bil na vrsti za avanziranje, moral čakati več mesecev, da so ga imenovali za okrajnega glavarja, in sicer zato, ker je bila služba razpisana z zelo dolгим terminom.

Takoj za njim pa je bil neki okrajni nadkomisar, ki je služboval pri deželni vladi ter vsled tega ni skoraj prav nič poznal poslovanja pri okrajnih glavarstvih iz lastnih izkušenj, po razpisu z zelo kratkim terminom imenovan za okrajnega glavarja. Kmalu potem sta bila dva Nemca brez razpisa imenovana za okrajna glavarja. To je vendar nezaslišano in nedopustno postopanje, ko je vendar pred dvema ali tremi meseci ministrstvo izdalo naredbu, da se morajo vse službe razpisati.

Iz vsega tega, kar sem navedel, je razvidno, da so razmere pri politični upravi na Kranjskem zelo žalostne. Navesti hočem še koliko konceptnih uradnikov pri deželni vladi: kranjski je večjih slovenskega jezika. Izmed šestih dvornih, oziroma vladnih svetnikov, razumejo sicer

vsi slovensko, toda ne toliko, da bi mogli sami sestavljati slovenske razglase. Ti razglasi se sestavijo nemško in potem jih prestavi deželni šolski nadzornik. Kakor vidite, so to za gospode, ki si niso osvojili znanja slovensčine, naravnost nezaslišane olajšave. Zato se pa tudi ni čuditi, ako izpadejo prevodi večkrat nejasno, da, celo napačno. Zakaj od profesorja se ne more zahtevati, da bi poznal juristične finese natančno v njih izrazih.

Tako se je zadnji čas zgodilo, da se je na primer izraz »Militärtaupflicht« prevedel z »vojaška dolžnost« in da je tak razglas izdala kranjska deželna vlada.

Izmed desetih okrajnih glavarjev znajo sicer vsi slovensčino v besedi, in pisavi pa nekateri med njimi zelo slabo. Izmed šestih vladnih tajnikov in nadkomisarjev znajo vsi slovensčino v besedi in pisavi precej dobro. Izmed 18 okrajnih komisarjev jih je nekaj nad polovico zmožnih slovensčine v besedi in pisavi. Izmed 12 vladnih koncipistov so razen dveh vsi večji slovensčine v besedi in pisavi.

Izmed devetih vladnih konceptnih praktikantov iz najnovejšega časa znata, kakor sem že omenil, le dva slovensko, dočim vsi ostali pri sprejetju niso razumeli ne besedice slovenske. Sicer so prosili domačini, toda niso bili sprejeti in dala se je prednost tujim kompetentom, ki niso bili zmožni deželnega jezika.

Ker sem že pri naštevanju uradnikov, ki so nameščeni pri deželni vladi na Kranjskem, opozoril bi rad na dogodek, ki je zelo poučljiv. Koncem lanskega leta je enemu teh c. kr. deželnovladnih svetnikov poslalo ljubljansko okrajno sodišče dopis. Dotični sluga, ki je dostavil sklep, je izročil dostavnicu napisano v slovenskem jeziku gospodu deželno vladnemu svetniku. In kaj se je zgodilo? Deželnovladni svetnik, ki uraduje v Ljubljani, na Kranjskem, v popolnoma slovenski deželi, je raztrgal na drobne kosce v največji razburjenosti slovensko dostavnico. In ko ga je sluga nato vprašal, kaj naj sedaj sporoči sodišču, mu je odgovoril: Jaz tega ne morem podpisati, tega ne razumem, ker je pisano slovensko, ne vem kaj sodišče od mene zahteva. Prinesite mi nemški sklep. No, končno pa se je vendar premislil in je uvidevši kaj je naredil, pobral male koščke, ki so ležali na tleh ter jih zlepil. Nato je iz malih koščkov zlepljeno slovensko dostavnico vendar podpisal.

Gospoda moja! Ali mislite, da

se je temu uradniku kaj zgodilo? On uraduje nadalje, kakor preje, kar je zelo značilno za razmere, ki vladajo pri deželni vladi v Ljubljani.

S sedanjim deželnim predsednikom baronom Schwarzem je prišel v deželo germanizator kakor si hujšega ne moremo predstavljati. Jaz sicer spoštujem barona Schwarza, osebo je sicer zelo ljubezniv mož, da se da z njim prav prijetno občevati. Toda zato vendarle ne moremo pripuščati, da bi ostalo njegovo postopanje brez kritike. Strogo moramo zahtevati, da se na Kranjskem pri politični oblasti uvede uradovanje, ki odgovarja razmeram.

Gospoda moja! Zelo značilno je, da dobiva na primer mestna občina ljubljanska od deželnega predsedstva in od deželne vlade celo v stvareh, ki niso v nobeni zvezi s prenešenim delokrogom, samo nemške dopise. Edina izjema v tem oziru je, da se sporočja cesarjeva zahvala za vdanostne izjave v slovenskem jeziku. Premišljeval sem že o tem postopanju, a nisem mogel najti v njem nobenega smisla.

Morda hoče deželno predsedstvo s tem namigniti, da sme Slovenec biti samo lojalen, v vsaki drugi stvari pa mora molčati? Ali pa si ne upa vsaj pri takih prilikah prezirati vladarjeve volje, čigar srce objema z enako očetovsko ljubeznijo vse narode svoje države, dočim greši sicer popolnoma brezobzirno proti njegovi volji?

Njega prevzvišenosti gospodu ministrskemu predsedniku priporočam, naj se vsestransko pouči o teh dveh vprašanjih.

Ako se tako godi na Kranjskem, kakor sem naslikal, bodele uvideli, da so razmere pri političnih oblastvih na Koroškem, v deželi, kjer je nekoč stala zibelka slovenskega naroda in ki je dete naše radosti in naše boli, še mnogo slabše in obupnejše. Na Koroškem živi tretjina Slovencev, a kakšna je tam politična uprava!

Dvorni svetnik je Nemeec, Nemci so tudi vsi vladni svetniki, izmed katerih razume samo eden nekoliko slovensko. Vsi okrajni glavarji, šestoro jih je, so Nemci, in samo trije med njimi so za silo večji slovenskega jezika. Izmed sedmero vladnih tajnikov, oziroma višjih komisarjev ne razume niti eden slovensko. Izmed devetero okrajnih komisarjev sta samo dva Slovencev, vsi drugi so Nemci, ki ne razumejo niti besedice slovensko. Izmed osem vladnih koncipistov je samo en Slovenec, dva razumeta za silo slovensko, vsi drugi

pa so popolnoma nevedski slovenskega jezika. Izmed 12 konceptnih praktikantov jih 11 ne razume niti besedice slovensko (Čujte!), dočim se je en nemški Kočevac iz Kranjske naučil slovenskega jezika. Policijski višji komisar in policijski komisar pri deželni vladi sta Nemca, ki sta popolnoma nevedska slovensčine. Zdravstveni referent, dva višja okrajna zdravnika, pet okrajnih zdravnikov, en zdravstveni koncipist in dva zdravstvena asistenta, so od prvega do zadnjega Nemci, ki čisto nič ne razumejo slovenskega jezika.

Kar se tiče živinozdravniških uradnikov, ki prihajajo, kakor vam je znano, prav čestokrat v dotiko s prebivalstvom, ne razume deželni živinozdravniški referent čisto nič slovensko. Izmed treh višjih deželnih živinozdravnikov razume samo eden nekoliko slovensko. Izmed 5 okrajnih živinozdravnikov je samo eden Slovenec, ostali pa ne razumejo popolnoma nič slovensko. Dva živinozdravniška asistenta sta Nemca, ki nista večja slovenskega jezika. Pri stavbnem oddelku so razmere seveda še slabše. Tu je en višji stavbni svetnik, dva stavbna svetnika in pet višjih inženirjev. Izmed teh zna le eden nekoliko slovensko, vsi ostali z inženirji vred pa so trdi Nemci.

Pri računskem oddelku deželne vlade razume samo višji računski svetnik, ki je bil imenovan pred večimi leti, ko so bile razmere še nekoliko ugodnejše, slovenski; vsi kasnejši sprejeti uradniki, in sicer dva računska svetnika, štirje računski revidenti, trije računski oficijali, dva asistenta in dva praktikanta, so popolnoma nevedski jezika, ki ga govori tretjina prebivalstva. (Čujte!)

Takšne so razmere na Koroškem. Prepričan sem, da ni dežele z edino izjemo Bukovine, o katere razmerah je večeraj zelo zanimivo govoril čislani gospod poslanec Hormuzaki, v kateri bi se kak narod tako zanemarjal kakor slovenski narod na Koroškem.

Da tudi v ostali pokrajini ni nič boljše, ste slišali preje, ko sem vam opisoval odnose na Kranjskem. Kakšne so razmere na Štajerskem, je lahko razvideti iz izjavjanja tovariša dvornega svetnika dr. Ploja in dr. Korošca v proračunskem odseku.

(Dalje prihodnjici.)

Državni zbor.

Dunaj, 24. junija. Proračunska debata se nagiblje h koncu. Jutri je zadnji dan proračunske debate,

zato so klubovi načelniki že poklicali na Dunaj tiste poslance, katerim so bile proračunske razprave predolgočasne, da so vsled tega pobegnili domov. Današnja seja se je nepričakovano razvila v zelo živahno, ker so trčili skupaj Čehi in Nemci, da je deževalo robotih medklicev in psov. Seja je trajala do 11. ure ponoči, a jutrišnja seja bo najbrže še daljša, ker hoče predsedstvo na vsak način utrditi govornike, da se proračunska debata zaključi.

V začetku seje je poslanec Roblek interpeliral ministra notranjih del zaradi postopanja konjiškega okrajnega glavarstva zoper slovensčino; nadalje je isti poslanec vprašal justičnega ministra, kakaj se sprejemajo pri okrožnem sodišču v Celju pravni praktikantje, ki niso večji slovenskega jezika. — Poslanec Mandić je interpeliral železniškega ministra zaradi postopanja ravnateljstva državnih železnic v Trstu povodom glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. — Potem se je nadaljevala proračunska debata. Koroški poslanec Nagele je polemiziral z govorom poslanca Grafenauerja. Nagelova izjava, da so bila na višini krémarkske politike ter je v zavijanju in nevednosti jedva dosegel »pokojnega« Pommerja. Rekel je, da na Koroškem sploh ni treba narodno-slovenske propagande, ker koroški Nemci nikoli niso bili proti narodni posebnosti slovenskega prebivalstva (ako govori samo nemščino!). Glede šolstva je rekel, ako bi bila večina v deželnem zboru sovražna Slovincem, bi ustanavljala slovenske šole, kar bi pomenilo za Slovence gospodarsko in kulturno škodo. V tem smislu je predel dalje svoje nemško - nacionalne duhovitosti. — Nemško - radikalni poslanec dr. Herold je zagovarjal tiste nemške uradnike na severnem Češkem, ki izganjajo češčino iz uradov ter je obljubil, da bodo nemški poslanci znali take uradnike braniti. Ker mu je nato zaklical poslanec dr. Myslivec: »Pour le roi de Prusse!« je dr. Herold začel besneti ter vpiti: »Molčite s tem nesramnim obrekovanjem! Lopov!« Nastal je vihar. Heroldu so pomagali psovati tudi ostali vsenemški poslanci. Posebno glasen je bil štajerski poslanec Malik, dokler ni začel poslanec Myslivec migati z mezinem (mezinec se namreč imenuje češko malik). — Ostali govorniki so se pečali največ z željami in težnjami v svojih volilnih okrajih.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 24. junija. Člani tiskovnega odseka so imeli danes po-

LISTEK.

Pariške skrivnosti.

(Pismo iz Pariza.)

Evgen Sue že davno več ne živi, ali pariško ljudstvo je še vedno tako, kakor v časih njegovih »Pariških skrivnosti« in njegovih »Smrtnih grehov«. Zgode se tu pač znamenite stvari. Imeli smo krasno dirko v Longchampsu z velikanskim škan-dalom, ki so ga provzročile tri lahkoživke, nastopivše v toaletah bodočnosti: obleka prozorna in na strani preklana, da se pri vsakem koraku pokaže noga ne le do kolena nego še nekoliko višje. Doživeli smo velevažne politične razprave v parlamentu in še važnejše časniške polemike zaradi zveze z Angleško in z Rusijo, doživeli še celo vrsto drugih stvari, toda vsa svetovna zgodovina, vse družabne revolucije, vsi kulturni pojavi ne zanimajo pariškega prebivalstva tako, kakor najnovejši skrivnostni umori. O, rajni Evgen Sue, ko bi ti vedel, kako živ je v Parizu še danes tvoj duh, tvoje veselje bi bilo neizmerno.

Saj sta se pa tudi zgodila dva slučaja, ki morata mase razburiti do skrajnosti. Zeleti je le, da bi se ta

dva slučaja še dolgo ne pojasnila, kajti tu se vidi grandioznost moderne reportaže v izsledovanju skrivnostnih stvari in uprav čeznaravna fantazija teh reporterjev. S fantazijo enega teh reporterjev bi lahko izhajal cel tucat navadnih literatov z umetniškimi ambicijami, ki naj menda opravičujejo njih strašno dolgočasnost.

Torej poslušajte! Nekega jutra so našli prav znanega in uglednega slikarja Steinheilova in njegovo taččo gospo Jappy umorjena v Steinheilovi hiši. Ta slikar je namreč imel svojo lepo palačo in se je torej znatno razlikoval od svojih slovenskih tovarišev, ki menda tako malo zaslužijo, da morajo zavidati vsakega plesarskega pomočnika.

Steinheil in njegova tačča sta bila zadavljena. Steinheilovo ženo so našli v njeni sobi zvezano. V ustih je imela svilen robec. Ko je sluga — ki je vso noč mirno in trdno spal v svoji sobi, dočim so morilec ravno pod njim morili in ropali — naslednje jutro našel skoro golo gospo Steinheilovo, je izvedel, da so prišli ponoči trije črni razbojniki s ponarejenimi bradami, ki jih je vodila neka rdečelasa ženska ter izvršili dvojni umor. Tudi gospo Steinheilovo so razbojniki hoteli umoriti, a končno so ji vendar prizanesli. Ome-

niti je še, da je bila gospa Steinheilova svoj čas ljubica prezidenta francoske republike, Feliksa Faurea, seveda ne edina. Faure je bil nacionalist in je imel clerikalna nagnenja. Morda je v tem iskati vzroka, da je imel poleg žene kar dvaindvajset metes.

In zdaj recite: ali ni to znamenita snov? Evgen Sue bi bil iz te snovi gotovo napravil roman v desetih delih. A če mi verjamete ali ne, pariški reporterji so ga še prekosili. Kar si morejo le izmisliti človeški možgani v pojasnilo tega dogodka, vse so si izmislili reporterji. Najimenitnejši rekord pa so dosegli klerikaleci. Ti pravijo: Faure je večasih gospe Steinheilovi dopisoval; najbrž je imelavažne papirje shranjene, ki so za kako stranko posebnega pomena. Faure je umrl v času Dreyfusove afere, torej je brez dvoma, da so framasoni in svobodomiselci izvršili ta umor, dabi se polastili papirjev gospe Steinheilove. Kaj, to drži.

Drugi sumničijo gospo Steinheilovo, da mora imeti kaj strašnega na vesti in da je vsled tega naročila umor svoje matere in svojega moža, tretji sodijo, da je morilec iskati med modeli, ki jih je rabil Steinheil itd. itd. Seveda je policija noč in dan na nogah, a njena naloga je težka. V

noči umora je deževalo, a nikjer se ni našel niti najmanjši sled kaki stopinji. Najprej se je reklo, da je gospa Steinheilova dan pred umorom iz čudovite previdnosti skrila vse svoje dragocenosti, zdaj se zopet piše, zdaj, čez nekaj tednov, da so jih roparji odnesli.

A kaj je vse to proti dejstvu, da je imela gospa Steinheilova, ko so jo našli v sami srajci zvezano, na stegnu desne noge liso od navadne tinte. Gospa Steinheilova je izpovedala, da si je eden razbojnikov, ko je praznil predala, zamazal roko s tinto in si to roko obrisal na njenem stegnu. Lahko si je misliti, koliko preglavice dela ta lisa kriminalistom, policiji, reporterjem in šele občinstvu.

Nič manj skrivnostna, kakor ta zadeva, je nagla smrt milijonarja Remyja. Ta stari gospod je stanoval v lastni hiši v živahnem okraju. V pritličju je neka trgovina in stanovanje trgovca-sameca. Poleg tega stanujejo v hiši še Remyjev sin, njegov 16letni netjak in njegova 17letna netjakinja ter trije slugi. In nihče v celi hiši ni nič videl in ni nič slišal, kar se je zgodilo ponoči. Zjutraj je šel sluga buditi starega gospoda. Odprl je težko, ker je pred vrata bil postavljen težak fotelj. Našel je gospoda Remyja umorjenega v postelji; zaklan je bil z desertnim nožem.

V začetku se je mislilo, da se je zgodil navaden roparski umor. A kmalu je stvar postala skrivnostna. Kako je morilec prišel iz sobe? Vsa okna so bila od znotraj zaprta, pri oknu torej ni ušel. Iz umorjenčeve sobe vodi dvojce vrat. Ena na hodnik, a tod morilec ni odšel, ker bi sicer ne bil mogel pred ta vrata v sobi postaviti težkega fotelja. Pri drugih vratih pa je moral pasirati celo vrsto sob, med njimi spalnico Remyjevega sina, potem netjaka in netjakinje ter končno sobo slugi in potem še ni mogel iz hiše, ker hišnik vso noč ni nikomur odprl.

Tudi s tem slučajem si ves Pariz beli glavo in si ga nihče ne more pojasniti, najmanj policija. O. Evgen Sue, ti se gotovo zadovoljno smešljaš, da so v času telefona in Röntgenovih žarkov mogoče take skrivnostnestvari. Obistroumni Sherlock Holmes, pridi vendar na pomoč pariški policiji, da bo tudi pariški policijski šef spoznal tisto sladko čuvstvo, ki mora navdajati njegovega ljubljanskega kolega, kadar čita v listih »72 uspeh policijskega svetnika Lavterja«.

svetovanje pri justičnem ministru zaradi pristojnosti porotnih sodišč v pravih v razljudenju časti. Po dolgem pogajanju se je dosegel kompromis, da je razljudenje časti privatnih oseb in javnih funkcionarjev odkazati posebnemu sodišču (»Schöffengericht«), ki se sestavi iz treh sodnikov-lajkov in dveh sodnikov po poklicu.

Obrtni odsek je sprejel resolucijo poslanca Pacherja, ki izreka obžalovanje in grajo, da se obrtnikom zadržuje sodelovanje pri razpravah v obrtnem zakonodajstvu.

Proračunski odsek je sprejel danes po kratki debati ves melioracijski zakon ter določil za poročevalca dr. Steinwendera.

Nemška agrarna stranka je sklenila, da poda v proračunski debati ostro izjavo, da sme trgovska pogodba s Srbijo stopiti v veljavo le tedaj, ako jo sprejme državni zbor, nikakor pa ne s pomočjo pooblastilnega zakona.

Zvišanje davka na žganje.

Dunaj, 24. junija. Zakon o zvišanju davka na žganje vendarle pride na vrsto še v sedanjem zasedanju. To je namreč uspeh današnje ministrske konference in pogajanj ministrskega predsednika z voditelji parlamentarnih strank. Posebno važno je bilo njegovo posvetovanje s poljskim klubom, ker je dosedaj vlada najhujša opozicija proti nameravanemu zakonu in vsled tega tudi proti ministru Korytowskemu. Da je pomiril odločilne poljske poslance, je moral obljubiti baron Beck, da se nekatere določbe novega zakona spremene. Predvsem se zniža delež države pri dohodkih od novega davka, a zato se znatno zvišajo odstotki dežela za saniranje svojih financ. Nadalje se zviša bonifikacija za 10 vin. Posebni davek za točenje žganja se črta. Te koncesije pa niso na korist le Poljakom, temuč tudi planinskim deželam, v prvi vrsti **Kranjski in Dalmaciji**. Ministrski predsednik je deloma pomiril tudi socialne demokrate baje s političnimi koncesijami in z obljubo, da se najnižjim kategorijam državnih uslužbencev zvišajo plače še tekom tega leta. Končna odločitev, ali se predloži zakon o zvišanju tozadavnega zakona ali le enoletni provizorij, se izreče jutri.

Ban Rauch v Budapešti.

Ludimpešta, 24. junija. Tekom današnjega dne je baron Rauch že drugi konferiral z ministrskim predsednikom Wekerlejem, vendar se zatrjuje, da obisk nima političnega ozadja, temuč se pri teh dogovorih gre le za finančne transakcije in za upravne zadeve. — V neodvisni stranki narašča nevolja proti banu Rauchu. Vedno več je glasov, ki zahtevajo, naj se na Hrvaškem še pred začetkom jesenskega zasedanja napravi red.

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 24. junija. Za ministrskega predsednika določeni Velimirović je imel posvetovanje z voditeljem mladoradikalne stranke Stojanovićem, ki mu je odgovoril, da se bo njegova stranka napram Velimirovićevemu ministrstvu vedla ravno tako, kakor proti Pašićevi vladi, ker v taki rešitvi krize ne vidi jamstva za spremembo zistema. S to izjavo se je izrekla solidarno vsa mladoradikalna stranka, vsled česar je Velimirovićeva misija ponesrečena.

Revolucija v Perziji.

London, 24. junija. Razen parlamenta in glavne mošeje je vojaštvo razdajalo in oropalo v Teheranu tudi palačo šahovega strica, princa Zileasa, sultana, ki je zaščitnik svobodomiselnega gibanja. Izropan je sploh ves mestni okraj okoli parlamenta. Nad Teheranom je proglašeno obsedno stanje za naglo sodbu. Za vojaškega diktatorja je imenovan general Darios, ki bo obsedel in usmrtil brezdvomno vse parlamentarce in druge voditelje, ki so jih zaprli po naskoku na parlament. Nekoliko politikov in časnikarjev je ubežalo v angleško poslanstvo. Angleški in ruski poslanik sta nujno prosila šaha, naj napravi red, ker bi ga sicer angleška in ruska vlada smatrali za odgovornega za vse neželjene dogodke. Bombardma na parlament in okolico je vodil ruski general Lijakov. Perzijski vojaki in kozaki so gospodarili kakor divje tolpe. Vseh žrtev je 500 do 800. Poroča se, da je dal šah trpinčiti in šele potem umoriti 18 voditeljev, ki so jih uklenjene pritrali po naskoku na parlament pred njega. Šah je zagrozil, da pusti jutri ropati vojakom po celem mestu, ako se takoj ne odpro vse trgovine.

Slovenci na razstavi v Pragi!

Matička Praga, srce vsega Slovanstva, se je zopet odela v slavnostno krilo in slavi prelepo slavje: njej se zbirajo tisoči in tisoči raznih narodov,

da so svedoki najlepših dnov češkega naroda, ko se v praški razstavi prelestno zrcali kulturna in gospodarska moč najnaprednejšega izmed slovanskih plemen. Nad 150 velikih kongresov se vrši letos v Pragi, iz vseh končin Evrope prihajajo v Prago občudovalci slovanskega uma in napredka. Izmed Slovanov najštevilnejše posejajo praško razstavo severni Slovani: Rusi in Poljaki. Samo med Slovenci vlada nekako mrtvilo glede praške razstave, in da se temu odmore, je iz čeških vrst samih izšla akcija, ki ima Slovence privabiti na praško razstavo. Osrednja zveza društev »Českých Baráčníků« v Pragi, ki je glavni smoter gradnja čeških šol v obmejnih krajih in negovanje slovanske vzajemnosti, je pričela akcijo za izlet Slovencev v Prago ter z vsemi pripravljalnimi deli poverila svoja člana gg. Beneša in Krašovca.

Izlet Slovencev v Prago se vrši dne 16. julija t. l., in sicer po sledečem sporedu:

16. julija: izletniki se zberu po 5. popoldne v **hotelu Štrukelj v Ljubljani**. Tu jim praški odposlanec izroči izletne znake. Odhod iz Ljubljane južni kolodvor ob 7. uri 35 minut zvečer.

17. julija: ob 6. zvečer prihod v **Plzenj**. Pozdravni večer v »Mešanski Besedi«. Prenočimo v Plznu.

18. julija: ogledamo si znamenitosti: najslavnejšo pivovarno na svetu, ogromne Skodove tovarne za topove, trgovsko akademijo, trg. zbornico, mestno gledališče; pogostenje v češki pivovarni. Zvečer koncert in gledališče. Prenočevanje.

19. julija: odhod iz Plzna ob 9. popoldne, prihod v Prago ob 12. popoldne v razstavo. Slavnostna razsvetljava na razstavišču.

19., 20. in 21. julija ostane mo v Pragi ter si razven razstave ogledamo vse večje znamenitosti: Kralj. grad, vrh Petřín, kjer je svetovnoznani stolp liki Eiffel v Parizu, slovanski narodopisni muzej, vseučilišče, tehniko, poljedelsko visoko šolo, trgovsko akademijo, prvo stolno cerkev sv. Vida, tovarno za sokolsko orodje I. Vindýš, Slavin, grobovje čeških velmož, narodno in vno-gradsko gledališče, mestne elektrarne, vodovodne naprave itd.

22. julija: ob 8. zjutraj odhod s parobrodom v vinorodni Melnik, kjer si ogledamo velikanske kleti kneza Lobkovic, višjo vinorejsko šolo, tovarno za sladkor, ki se prideluje iz repe itd. Ob 5. popoldne odhod v Prago, kjer zopet prenočimo.

23. julija: ob polu 11. popoldne odhod iz Prage, ob 1. popoldne prihod v Tabor. Tu si ogledamo kralj. češko gospodarsko akademijo, glasoviti muzej, prekrasni sokolski dom, tovarno za umetna gnojila itd. Odhod iz Tabora ob 9. zvečer.

24. julija: prihod v Ljubljano ob 6. uri 50 minut zvečer.

Izlet se bo vršil, ako se prihlasi vsaj 40 udeležnikov, kar so skoro lahko z gotovostjo računa. Preskrbljeno je, da bodo imeli slovenski izletniki svoje posebne vozove, ki bodo nosili napis »Slovenci na razstavo v Prago«. Posebno pa je važno dejstvo, da bodemo Slovenci povsod na Češkem dostojno sprejeti po raznih odličnih korporacijah in društvih. Izlet bo vodil mlad energičen gospod, ki je že več let bival v Pragi ter je češčine kot slovensčine vešč. Udeleženci lahko vstopajo na vseh postajah od Ljubljane do Celovca na vlak, ki odhaja 16. julija ob 7. uri 35 minut zvečer iz Ljubljane.

Izleta se lahko udeleži vsakdo brez razlike spola in stanu.

Ker je izključeno vsako dobičkolovstvo in je akcija za izlet izšla iz zgolj rodoljubnih čustev, je tudi mogoče, da so stroški za izlet tako nizki, da bi posameznik gotovo petrošil več kot dvojno vsoto. Cene izletu so:

V III. razredu 120 K, v II. razredu 140 K.

Najširšim vrstam slovenskega naroda je tako udeležitev omogočena. V tej ceni je obsežno: vožnja tja in nazaj in ves čas bivanja na Češkem trikrat dnevno hrana in prenočišče. Hrana in prenočišče bo v hotelih prve vrste. Hrana bo obilna in po načinu table d' hote. Izletniki torej nimajo nobenih drugih izdatkov. Prijave naj se pošiljajo naj se pošiljajo do 5. julija na naslov: Gospod **Eman Beneš-Malostranský, spisovatel, Praga VII. Skalecká ul. 355.** Zajedno s prijavo se mora poslati zadavek 10 K ter naznaiti, na kateri postaji želi izletnik vstopiti. Najdalje do 12. julija t. l. pa mora biti doposlan na naslov g. Beneša ostali znesek 110 K (oziroma 130 K). Na poznejše prijave se ne bo možno ozirati. Vsa v to stroko spadajoča pojasnila dajeta podpisane!

Na svidenje dne 16. julija v Ljubljani!

Praga, dne 15. roznika 1908. Osrednja zveza društev »Českých Baráčníků«.

Za pripravljalni odsek:

Eman Beneš - Malostranský, pisatelj in prezidijalni uradnik magistrata Praga VII. Skalecká ul. 355. Franjo Krašovic, akademik, Praga, Skalecká ul. 355.

Op. ured.: Zakasnelo zaradi pomanjkanja prostora. vam opisoval odnošaje na Kranjskem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. junija.

— **Skofov atentat na župnika Breeta** nam je zopet epkrat jasno pokazal, kako stališče zavzema duhovnik kot človek v katoliški cerkvi. Kaže nam ta slučaj, da je katoliški duhovnik pravi suženj, ki ne sme imeti ne lastne volje, ne lastnega prepričanja, marveč se mora celo v najnavadnejših zadevah ravnati po poveljih svojega škofa. Kakor dresirana opica, ki na povelje svojega gospodarja strelja, bobna, gode in pleše, tako se mora duhovnik ravnati po škofovih ukazih. Razložek je le ta, da je opica samo tepena, če ne uboga, duhovnika pa škof kar moralno ubije, če se mu ne pokori. Groziti katoliškemu duhovniku s prepovedjo maševanja, to namreč ni drugega, kot groziti mu z moralnim ubojem. In za kako stvar grozi škof župniku Breetu, da ga moralno ubije! Ena najprimitivnejših človeških pravic je gotovo ta, da sme hoditi na kakršne hoče veselice in zabave in da sme obiskovati tiste gostilne, ki mu ugajajo. Škof pa župniku Breetu niti te pravice ne pusti. Možu, ki je menda že četrtoletja mašnik, grozi z moralnim ubojem, če se bo udeleževal neklerikalnih priredb. Ali si je mogoče misliti večje sužnosti? Kdo je še tako malo svoboden, kakor katoliški duhovnik? Samo priklenjen pes, drug nihče.

— **Izredna seja občinskega sveta**, ki je zadnjič radi nesklepnosti morala izostati, bo v torek, 30. t. m. ob 6. zvečer z že objavljenim dnevnim redom.

— **Zanimiva reminiscenca**. Leta 1850. je izhajal v Zagrebu dnevnik »Südslawische Zeitung«, ki je prinašal tudi vladne razglase. Dne 5. septembra je priobčil okrožnico »deželnega poglavarja v Celovcu«, tega obsega:

Št. 8293.

Okrožnica.

S razpisi 9. maja 1848, št. 716/D. M., in 1. oktobra 1848, št. 4536/D. M., denarstvenega ministerstva so bile nekatere polajšanja pri občuvanju blaga dovoljene. Visoko c. k. denarstveno ministerstvo je pa slišalo da so kupčevanci ta polajšanja tako zastopili, kakor bi se zavolj tih prevoževanje pavolnatih izdelkov u znotrajnej colnej okolici občuvati ne imelo.

Dalej se je med kupčevanci in obertniki kriva misel razširila, da se preiskave (pregledovanja štacun i. t. d.) od leta 1848. prepovedane in da bi se ne imele več zgoditi. ker bi § 10. naj višjega patenta, u kterem je nedotikljivost hišnih pravic zagotovljena, nasproti bile.

Kar občuvanje pavolnatega blaga zadene, se je spregledalo, da naredbe § 367 colnega in samoprodajškega reda deržave po dovoljenih polajšanjih po nikakoršnem niso odpravljene. Zategavoljo morajo pavola, pavolnata preja in druge pavolnate reči, ker so u znotrajnej colnej okolici prostemu občuvanju na podveržene, ne samo pri prevažovanju svoje namenjeno mesto, temuč tudi tedaj, kedar se neporabljen hrani, s pisano poterdbo (prejemnim ali voznim listom) tistega previdjene biti, ki je jih oddal ali odposlal. In to se mora vselej zgoditi, kader jih kaki obertnik za obertovanje (obdelovanje obertnje) prevzeme ali pa če se tiste, brez da bi za obertovanje namenjene bile, toliko da niso od občuvanja očitno izuzete, kam drugam pošlejo. Kdor to ne stori, se ima kazniti po okolnostih, ker je sprejetje dokazati opustil i. t. d. (§ 380 dovolnih kazenskih postav) ali zavolj tega, ker je predpise čez prevažovanje in hranjenje blagá (§ 372) prestopil. Kar dohodnijske preiskovanja zadene, stoji v §§ 271—285 colnega in deržavnega samoprodajškega reda. U tem se od leta 1848 ni nič spremenilo, kakor to, da stražniki niso dolžni sedaj tolikokrat, kolkokrat to § 81 osnove in službnega predpisa za c. k. denarstveno stražo zapove, obertnišnice in prodavnice obertnikov, kterih obertništvo pod občuvanjem stoji, od časa do časa redoma preiskovati.

Dohodnijske preiskovanja (ki se od policijskih hišnih preiskav razločijo) odlukom naj višjega patenta 4. marca 1849 čez politične temeljne pravice avstrijskih deržavljanov nikakor niso nasproti, ker so preiskave po besedah § 10 omenjenega patenta po vsakem pripuščene tedaj in

kolikor je po postavi dovoljeno. Kedar in kako se pa imajo zgoditi je po obstoječih postavah in predpisih ustanovljeno, ki poleg §. 121 deržavne ustave tako dolgo u moči ostanajo, dokler nove postavne in predpisi veljavnost ne zadobijo.

Z jedne strane se pritožbe zoper kriomčarenje (t i h o t a p s t v o, prodajo prepovedane robe) dan na dan množijo in natančno ravnanje po dohodnih postavah sila potrebno pokažejo: z druge strane se pa izpolnovevanje postav, ktere gledé občuvanja blagá in dohodnijskih preiskav še veljajo, semterje preči. Zatorej se po vsi razpisu denarstvenega ministerstva 4. avgusta t. l., št. 19417, da se kriva misel sosebno med kupčevanci in obertniki odpravi, s tim gori naznanjene razlage in razjasnenja sploh na znanje dajo.

C. k. deželno poglavarstvo u Celovcu 16. avgusta 1850. Šlojsnik.

Kaj bi koroški Nemci storili, če bi deželno poglavarstvo v Celovcu danes tako okrožnico razglasilo ter bi se »deželni poglavar« za »Hajna« podpisal?

— **K poglavju popravkov**. Popravki po § 19. tiskovnega zakona so za časopise prava nadlega. Praktičnega pomena nimajo ter pomenjajo največkrat golo šikano. Sedaj je pa kasacijski dvor staknil novo šikano. Z odločbo z dne 14. aprila 1908 je razsodil, da je urednik pod kaznijo zavezan, ako je priobčil popravek, ki je segal čez okvir § 19., priobčiti ga v celoti; to je tudi s tistimi dostavki, ki ne odgovarjajo predpisom § 19. Redakterju je na prosto voljo dano popravek priobčiti ali ne. Če ga priobči, ima ga priobčiti v celoti. Ako bi iz popravka črtal tisto, kar ne odgovarja § 19., potem pa ostanek ponatisnil, bi redakter po mnenju našega antikviranega kasacijskega dvora zapadel kazni prestopka po § 22. tiskovnega zakona.

— **Javna oblast v zasebni službi**. Iz Grosupljega se nam piše: K članku v številki 142. od 20. t. m. je še poročati, da so tukajšnji orožniki zadnji čas skoraj izključno v službi vojvodinje Meklenburške in da se sedaj redkokdaj kje drugje vidijo kot pri Sv. Magdaleni pri Šmarjah, tam kjer vojvodina starine koplje in imajo baje nalogo skrbeti za to, da se vse natančno izvrši, kar zahteva vojvodinja, kateri so orožniki popolnoma na razpolago. Vsa druga orožniška služba je sedaj postranska stvar, dokler se vojvodinja tu mudi, samo da se vsaki želji vojvodinje ugoditi. Ali so mar orožniki zato tukaj? Zato pa nimajo orožniki samo od politične oblasti ukaza, ampak tudi od deželno-orožniškega poveljnika, kateri se je prišel dne 15. t. m. na lice mesta, kjer se starine kopljejo, osebno vojvodinji pokloniti. Polkovnik Riedlinger je bil pred nekaj časom odlikovan z nekim Meklenburškim redom. Seveda taka odlikovanja se vojvodinji dobro obrestujejo, ima potem, kamor pride na Kranjskem, orožnike na razpolago in ji pri kopanju celo paznike nadomestujejo. Kaj je pri nas vse mogoče! Vprašamo slavno deželno vladu, odkod ta pravica, da sme tuja dama, ki si s kopanjem starin dolgčas preganja, na omenjeni način razpolagati z javnimi varstvenimi organi, katere mi davkoplačevalci vzdržujemo. Radovedni smo, če bi se tu kaka druga oseba tak »špas« dovolila, če bi ji tudi orožnik za kratke čas na straži stal. Sliši se, da imajo orožniki tudi zato skrbeti, da vojvodinja dotični svet, kjer koplje, poceni dobi, in če kdo visoko odškodnino zahteva, je visoka gospa jako slabe volje.

Podpredsednik »Trg. in obrtne zbornice kranjske«. Trgovinski minister dr. Fiedler je potrdil izvolitev g. Ivana Mejača za podpredsednika »Trgovske in obrtne zbornice kranjske«.

Krasne Trubarjeve slike v barvni avtotipiji izda »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« v Ljubljani. Slike bodo reprodukcija umetniško izvršenega portreta Primoža Trubarja, ki ga je naslikal akademski slikar Ivan Grohar za g. arhivarja Antona Aškerca. Reprodukcijske je poverila najuglednejšemu avstrijskemu umetniškemu zavodu. Slike bodo 45 cm dolge in 30 cm široke. Cena slik — približno 2 K — bo tako nizka, da si bo lahko vsak, še tako reven Slovenec nabavil Trubarjev portret. Slike bodo gotove najkasneje v enem mesecu. Naročila na slike sprejema že sedaj »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« v Ljubljani. Kdor namerava sliko kupiti, naj se pravočasno oglasi, ker bo število naklade omejeno. Pripominjamo, da je čisti dobiček teh slik določen v prilogi fondu za Trubarjev spomenik. Naj ne bo nobenega zavednega Slovence in Slovenke, nobenega slovenskega društva, ki bi si ne naročilo Trubarjeve slike!

Odčitje spominske plošče P. Trubarju v evangelski cerkvi v tukajšnji evangelski cerkvi na Mari-

je Terezije cesti se odkrije v nedeljo 28. t. m. popoldne ob 10. spominska plošča velikemu slovenskemu reformatorju Primožu Trubarju. Spominska plošča je bila izdelana v dvorni livarni na Dunaju. Slavnostni govor bo imel župnik dr. Otmar Hege-mann. Na plošči je v nemškem jeziku ta-le napis: »Primož Trubar, rojen l. 1508., umrl l. 1578. Prvi evangelski superintendent v Ljubljani 1561. do 1565. Posvečen 400letnemu jubileju njegovega rojstva 1908.« Wollen die Krainer das Evangelium haben, so müssen sie auch das Kreuz helfen tragen! 25. junija 1561.» Za ta spomenik sta med drugimi prispevala sivolasi prvi Trubarjev biograf ravnatelj dr. V. Sillem in Hamburgu (njegov spis je izšel l. 1861.) in župnija Derendingen, kjer je Trubar deloval 21 let do svoje smrti.

Celjski okrajni šolski svet. V Celju vodi, kakor je znano, posle okrajnega zastopa vladni komisar. Vršile so se sicer že nove volitve v okrajni zastop, ni pa prišlo do konstituiranja zastopa, ker se slovenska trga Zalec in St. Jur nečeta udeležiti volitve in sicer zaradi tega ne, ker bi s svojo udeležbo spravila okrajni zastop v roke nemške večine. Okrajni zastop se torej ne more konstituirati; posledica tega je, da se tudi ne morejo izvoliti člani okrajnega zastopa v okrajni šolski svet. Slovenci so z ozirom na to zastopali stališče, da ima stari okrajni šolski svet funkcionirati vse dotlej, dokler ne imenuje novi okrajni zastop nove člane v okrajni šolski svet. V nasprotju s tem pa je odločilo okrajno glavarstvo, da so mandati članov okrajnega šolskega sveta ugasnili istočasno z mandati starih okrajnih zastopnikov. To odločbo je potrdilo namestništvo in tudi ministrstvo. Proti tej odločbi so se Slovenci po dr. Hraovcu pritožili na upravno sodišče. Upravno sodišče je z razsodbo z dne 23. t. m. izreklo, da prejšnji člani okrajnega šolskega sveta obdržijo svoje mandate, dokler okrajni zastop ne imenuje novih članov v okrajni šolski svet.

Shod slovenskega naprednega dijaštva. V dneh 24.—30. junija se vrši v Pragi shod vsega slovenskega naprednega dijaštva. Kot nekako manifestacijsko zborovanje za ta dijaški vseslovenski kongres se je vršil v nedeljo, dne 21. junija javen shod, na katerem se je govorilo o temeljnih dispozicijah kongresa naprednega slovenskega dijaštva v Pragi. Od posameznih govornikov se je poudarjalo, da je princip kongresa kulturna in napredna ideja, radi česar treba politični pašlavitizem izločiti. Za slovensko sekcijo je govoril predsednik »Adrije«, jurist Pučnik. Govornik je poudarjal, da je shod velikanskega pomena za razvoj slovenske misli, če se nam posreči ustvariti organizacijo naprednega slovenskega dijaštva, katero naj zanesse v slovensko vzajemnost svežega duha, katero naj deluje vsako v svojem narodu z vso energijo za naše skupne smotre in naše skupne interese. Naša generacija prinese v slovensko gibanje nov tok, ideje napredka, svobodomiselnosti, ravnopravnosti. Le tedaj, ako prinesemo te ideje, v katerih znamenju se vrši slovenski shod, tudi ven v življenje, le tedaj, ako bodemo delovali v znamenju teh idej, bode postalo Slovanstvo mogočen kulturni in politični faktor. Naš shod pomenja lahko dogodek, čigar posledice se ne da pregledati. Kot Slovence, ki mora zreti lepšo bodočnost svojega naroda edinole v kulturno-naprednem Slovanstvu, še posebej pozdravlja ta shod in želi, da prinese sadov, ki jih obeta. Misli, da pomeni edino pravi razvoj slovenske ideje v smeri, da se otresemo neplodnega historizma, in sprejememo demokratsko socialno načelo. Da imajo slovenski narodi toliko zgodovine, v tem leži vsa tragedija Slovanstva. Vidi v tem dejstvu ravno pri jugoslovenskih narodih eno glavnih ovir medsebojnega zbližanja. Največjo nevarnost, ki preti jugoslovenski ideji, vidi v konfesionalizmu, v delitvi Jugoslovanov v katoličane in pravoslavne. Ako bi se posrečilo enkrat izločiti versko vprašanje, bili bi tudi veliko bližje rešitvi velepomembnega vprašanja cirilice in latinice. Vsak inteligentni človek bode priznal, da je predpogoj vsake skupne kulture enotno pismo in je torej ravno to vprašanje za kulturno zedinjenje Jugoslovanov velikanske važnosti ter bode treba prej ali slej ravno glede cirilice priti do nekakega kompromisa. Na shodu so govorili za stopniki vseh narodnih sekcij. Na to je podal Poljak Hipolit Bozkowski vlezanimivi referat o razvoju slovenske misli.

Razvitje zastave slov. pevskega društva, »Ljubljanski Zvon«. Ta nova, lepa zastava je razložena sedaj v izloženem oknu gda. trgovca z zlatino Frana Čudna, kjer si jo lahko vsakdo ogleda. — Udeležbo pri slavlju razvitja zastave je prijavil nadalje tudi pevski zbor »Glasbene Ma-

time" in „Pevski zbor poštinih in brzojavnih uslužbenov" v Ljubljani ter pevski zbor „Zvezda" v Hodišah v celovškem okraju na Koroškem. — Bakljada v soboto zvečer ob 9. se bo pomikala po nastopnih ulicah. Odhod izpred „Narodnega doma" po Franc Jožefovi cesti, Prešernovih ulicah, čez Marijin trg v Wolfvo ulico, po Kongresnem trgu v Gosposke ulice, po Turjaškem trgu na Breg, čez Šentjakovski most, po Trubarjevih ulicah na Sv. Jakoba trg, Stari trg, Mestni trg, kjer se zapoje podoknica kumici zastave g. p. l. Trnkčevjevi, nato odhod čez trg Pred Skfijo in Vodnikov trg v Kopitarjeve ulice, čez Jubilejni most na Resljevo cesto, po Komenskemu ulicah v Sodnijske ulice, preko Dunajske ceste na Marije Terezije cesto in po Bleiweisovi cesti nazaj v Narodni dom. Po bakljadi sestanek v Narodnem domu.

Dnevni red rednega občnega zbora „Glasbene Matice", ki bo 9. julija t. l., je naslednji: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blaginikov. 4. Poročilo pregledovalcev računov. 5. Volitev predsednika, 13 odbornikov in 2 pregledovalcev računov. 6. Slučajnosti. — Opomba: V smislu § 7. društvenih pravil bodo društveni računi tri dni pred občinim zborom ležali na vpogled v društveni pisarni. V smislu istega paragrafa je predloge, ki jih namerava staviti kak društveni, prijaviti tri dni pred občinim zborom društvenemu odboru.

Narodna veselica v Trnovem. V nedeljo, dne 28. t. m. je proščenje ali žegnanje v Trnovem in iz tega povoda priredi „Politično in prosvetno društvo za Krakovo" in Trnovo narodno veselico, ki se bo vršila pri Steinerju na Opekarski cesti št. 25. Ker je krstna nedelja tudi kresna nedelja in od nekdanjega naroden praznika v Trnovem, je ta dan jako živahno življenje v Trnovem. Trnovska organizacija je poskrbela za razvedrilo s tem, da priredi narodno veselico. Program te narodne veselice je raznovrsten in zanimiv. Poleg modernega lica bo imela veselica značaj starodavnega proščenja. Sodeluje domača godba, ki bo igrala narodne komade. Nadalje bo ples, zažgal se bo umetalen ogenj, posebno pozornost pa bo vzbujal šotor s spominskiimi odpadki in lov na srečo. Vse podrobnosti so zapisane na vabilu, ki se bo dajalo občinstvu.

Sokolova kresna veselica. Včerajšnje poročilo o kresni veselici ljubljanskega „Sokola" nas prosi starosta „Sokola" gosp. dr. V. Murnik popraviti v toliko, da treba hvala radi telovadnega nastopa nasloviti na načelnika g. B. Drenika. Starosta je le deloma vaje vabil in vodil, glavno delo pri vadbi in vodstvu pa je imel načelnik.

Srednješkolski gudaški orkestar iz Zagreba priredi dne 3. julija v veliki dvorani „Narodnega doma" koncert s sledečim sporedom: I. J. Haydn: Simphonia št. 4. I. del, orkester. II. G. Pergolesi: Brage: Melodija, cello-solo (V. Gandussi) s spremljevanjem klavirja (V. Leustek). III. A. Rubinstein: Melodije, orkester. IV. P. Goldmark: Kvintet op. 30. I. del; izvajajo A. Šmit (klavir) H. Reiter (I. viol.) D. Nöthig (II. viol.) D. Zamečnik (viola) S. Mašič (cello). V. L. van Beethoven: Adagio oz. „Pathetique sonate", orkester. VI. a) Vieuxtemps: Largo, b) H. Ries: Perpetuum mobile; violina solo (J. Novak) s spremljevanjem klavirja (O. Smodek). VII. E. Schütt: Parafraza iz „Šišniša", izjava na klavirju Adam pl. Kugler VIII. J. Čanič: Skica, orkester. Cene sedežem so 2 K 50 v, 2 K, 1 K 60 v in 1 K, stojšča po 60 v in 40 v. Vstopnice prodaja iz prijaznosti g. Dobrič v Prešernovih ulicah.

Vseučiliški profesor A. L. Pogodina se je odpravil na trimesečno potovanje po slovanskih deželah in obišče Krakov, Prago in tudi Ljubljano.

Na adresi c. kr. poštne direkcije v Trstu. Časnik „Slovenski Narod" dohaja naročnikom na Črnom vrhu nad Idrijo že dlje časa prav neredno. V časih pride ta časnik po celi dva dni pozneje, kakor bi imel priti, enodnevna zamuda je pa kar na dnevnem redu. Dognano je, da te nedostanke zakrivi edino le pošta. Apeliramo torej na c. kr. pošto direkcijsko v Trstu, da poštinski uradnikom na imenovani črti malo na prste pogleda, kako ti svojo službo opravljajo.

Promet in gostilna. Tega uradnega glasila dež. zveze za ptujski promet na Kranjskem je prav kar izšla druga številka, ki je okrašena z mnogimi ličnimi ilustracijami.

Ljudska šola v St. Vidu pri Ljubljani obhaja dne 27. junija spomin na 60letno vladanje Franca Jožeta I.

Živnozdravnik v Vipavi Lev Šimenterhal, ki je bil na svojo prošnjo pročnjo premeščen v Idrijo, je resigniral na svoje mesto.

„Učiteljska društva poselnih okraja" priredi v soboto, 27. t. m. koncert v proslavo 60letnega vladarskega jubileja cesarjevega v dvorani „Narodnega hotela" v Postojni.

Za družbo sv. Cirila in Metodaja je nabral g. L. Stricelj ml. ob otvoritvi gasilnega doma v Dravljah 25 K 40 v Hvala nabiralcu, hvala darovalcem. — Stara tolarja, dar g. D. Šetina z Vrhnike, se je prodalo za 6 K 54 v. Za ta lepi dar lepo zahvalo!

Iz Cerkelj pri Krškem. Tukajšnja šolska mladina proslavi dne 1. julija šestdesetletnico vladanja cesarja Franca Jožeta I.

„Sava" društvo svobodnoselnih slovenskih akademikov na Dunaju nameraja, da se vrši IV. redni občni zbor v soboto dne 27. t. m. v prostorih restavracije „Krautstoffel" (I. Universitätsstrasse 9). Začetek točno ob 7. zvečer. — Svobodnoselnski slovanski gostje dobrodošli!

V prihodnjih praznikih bodo koče „Slovenskega planinskega društva" in sicer Aljažev dom v Vratih, Vodnikova koča na Velem polju, Triglavsko koča na Kredarici, Orožnova koča na Črni prsti in Kadilnikova koča na Golici, že odprte in vsem potrebnemu popolnoma oskrbljene. Planinci tedaj o praznikih le na planine in v koče „Slovenskega planinskega društva". Provijanta ni treba seboj nositi.

Litijska podružnica „Slovenskega planinskega društva" napravi v nedeljo, dne 28. junija izlet na Sv. Planino. Odhod z Litijske ob 5.30 minut zjutraj z vlakom do Zagorja, potem čez Kotredež na Sv. Planino. Povratek čez Čemšenik, Medijo, Zagorje. Ob neugodnem vremenu se izlet preloži.

Za turiste. Na Visokem Obirju je bilo lani v tem času 36 turistov, letos je njih število naraslo 136. — Povodenj je lani uničila pot, ki vodi iz kopališča Bele na Koroškem preko Pavličevega sedla v Logarsko dolino. To pot je dala popraviti sekoijska Železna Kaplja avstrijskega turistovskega kluba, da je torej zanimivi prehod s koroškega v Logarsko dolino zopet mogoč.

Slavnostna priredba v proslavo stoletnice celjske državne gimnazije se je vršila v soboto zvečer dne 20. junija v mestnem gledališču. Ta slavnost je bila, kakor znano, povsem nemška ter nas Slovence naravnost — žaleča. Slovenci se je sploh niso udeležili. Razven dveh profesorjev, enega dijaka in par „tudi — Slovencev" ni bilo Slovenca pri tej slavnosti. Prav tako!

Temeljni kamen za „Sokolski dom" v Celju so položili pretekli ponedeljek. Zgradba doma bo gotova sredi meseca oktobra tega leta.

K maturi v Celju se je letos oglasilo 61 osemšolcev, izmed katerih je polovica Slovencev. Kje je torej tu tisti „deutscher Besitzstand", ki ga domišljavi Nemci vedno tako oblastno poudarjajo?!

Ustanovni zbor „Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem" se vrši dne 28. t. m. t. j. sedaj v nedeljo ob 4 popoldne v Celju v „Narodnem domu". Dosedaj je že pristopilo 35 društev, med temi tri s Koroškega. To je vsekakor lep začetek. Pristop k ustanovnemu zboru ima vsakdo, glasovati (voliti) pa imajo pravico le odposlanci pristopivših društev. Ker je na dnevnem redu več zanimivih predavanj, je želeli, da se ga udeleži vsakdo, kdor le more. Zvečer 28. t. m. je v „Skalni kleti" prosta zabava z godbo in plesom, petjem itd.

Razpis grof Viljema Reichenbach-Lessonitzove ustanove za invalide pomorske častnike v znesku letnih 200 K. Pravico do te ustanove imajo invalidni častniki pomorske bitke z dne 9. maja 1864. pri Helgolandu odnosno njih vdove in sirote, in če teh ni, oficirji sli njih vdove in sirote iz kasnejših pomorskih bitk. S potrebnimi dokazili opremljene prošnje je vlagati do 15. avgusta t. l. na „Pomorsko okrajno poveljstvo" v Trstu. Pojasnila daje v Ljubljani vojaški urad, sicer pa okr. glavarstva.

Prošnje aktivnih vojakov za dopust ob času zetje so le v tem slučaju kolka proste, če je prošnja spisana na takozvani vprašalni poli, sicer pa morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono kakor vloge na oblastva. Te vprašalne pole se dobivajo v Ljubljani v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu, sicer pa pri pristojnem županstvu oziroma okrajnem glavarstvu, kjer se dobivajo tudi vsa druga tozadevna pojasnila.

Požar v Žalcu. V torek sta v Žalcu zgoreli dve hiši s gospodarskimi poslopji. Sedem ognjegasnih društev je došlo na pogorišče in preprečilo, da se požar ni razširil na ostali trg. Lastnika hiš, ki jih je požar uničil, Senica in Widmaier, sta bila zavarovana, vendar pa zavarovalnina ne bo pokrila škod.

Zaradi prevare južno železnice v Laškem trgu bo nova obravnava proti bivšim uradnikom te železnice Engelbrechtu in Schönthoferju pri dunajskem deželnem sodišču, ker je večina priča na Dunaju.

Proslava dveh hrvaških junakov. Blizu Rablja na Koroškem so odkrili pretekli ponedeljek s veliko vojaško svečanostjo spominsko ploščo častnikom slujnega graničarskega polka J. Vitkovića in P. Jankovića, ki sta junško branila leta 1809 Francozom prehod preko prelaza. Seveda je spominska plošča samo nemška.

Angleška eskadra v avstrijskih pristaniščih. Angleška eskadra pripluje v Trst 6. julija in bo tu usidrana do 13. julija. Eskadra obstoja iz tehle oklopnice: „Queen" in „Prince of Wales", zgrajeni l. 1902 in obsegajoči 15 240 ton, „Canopus", zgrajena l. 1897, „Ozean" in „Goliath", zgrajeni l. 1898 in „Glory", zgrajena l. 1899. Vsaka izmed teh ladij ima deplasma 13.160 ton. Na vsaki oklopnici je 750 mož, na vseh šestih ladjah skupaj torej 4500 mož. Admiralska ladja je oklopnica „Queen". Eskadri poveljuje admiral Sir Charles C. Drury. Pet izmed teh ladij bo 13. julija odplula v Pulj, oklopnica „Ozean" pa gre v Platejo na Grško. V Pulju ostane eskadra do 17. julija, iz Pulja pa odpluje v Reko, kjer ostane do 21. julija. V času med 22. in 25. julijem bodo 3 oklopnice obiskale Split, 2 pa Sibenik.

Utonil je pri kopanju v Voglajni pri Celju 11letni deček Ivan Rebernjak. Utopljenca je našel in potegnil iz vode davčni uradnik Fran Schwarz.

Preved kaznjencev imajo pri deželnem sodišču v Celovcu. Ker je pri tukajšnjem deželnem sodišču še prostora, so jih snoči iz Celovca semkaj eskortirali 10. Tedaj smo še vendar pridni!

Draga šala. V neki pustni številki je uslužbenec v škofijski tiskarni v Celovcu M. Joos smiselno socijalno-demokratskega poslanca Lukasa. Sodisce mu je za neslano šalo prisodilo 3 mesece zapor.

Samomer. Blizu Tržiča na Primorskem je skočil italijanski sodni uradnik (kancelar) Antonio Durigatto iz Tolmezza 30 m globoko v kamnolom ter obležal mrtve.

Nego je odrgale v tovarni za stroje v Audriou pri Gradcu Francu Pivcu, ki bo brezdvomno umrl.

Požar pri Vipavi. Pri Vipavi v dolini potoka Branca je prednošnim požar uničil hišo in gospodarska poslopja krčmarja Luke Glazarja. Glazarjeva rodbina se je rešila, zgorel pa je 9letni kravji pastir Anton Fabjan. Škode je 7000 K.

Krvav spopad med delavci v Kranju. Snoči zvečer sta se sprla dva delavca, ki sta zaposlena pri zgradbi novega mostu v Kranju, ter se spopadla. Eden izmed njih je potegnil nož, razparal svojemu tovarišu trebuh ter ga z nožem ranil tudi na glavi. Poklicani zdravnik mu je trebuh zažil in odredil, da se ga prepelje v bolnico. Zločinca so orožniki prijeli.

Naknadni nabori za letošnje leto bodo 6., 13., 20 in 27. julija.

Glas iz občinstva. Pot ob obč. urada do Anžokove hiše v Šiški je tako v slabem stanju in tako debelim kamenjem posuta, da si človek lahko zlomi nogo. Gospod župan, po brigajte se torej malo za to pot in pustite tisto debelo kamenje malo potolči in po vrhu s drobnim peskom posuti, ker človek, kadar gre po tej poti, si nehoti misli, da ni v ljubljanskem predmestju, ampak kje v kaki zapušteni hribovski vasi. Poprava je nujno potrebna, torej ne odlašajte. Davkoplačevalci.

Delavsko gibanje. Včeraj je prišlo iz Amerike 10 Slovencev, v Heb se je odpeljalo pa 15 Hrvatov. **Izgubljene in najdene reči.** Gdč. Frančiška Ešnerjeva je izgubila ženski pas. — Šolska učenka Berta Maroltova je izgubila žensko površno jopco. — Šolska učenka Albina Možinova je izgubila bel, svilnat, ženski pas, neka dama pa rumenega, tudi svilnatega. — Šolska učenka Irma Gogalova je našla denarnico z manjšo vsoto denarja.

„Društvena godba ljubljanskega" koncertuje jutri pri večerni kinematografski predstavi „The Elite Biograf" na vrtu hotela pri Maliču. Začetek ob 8. zvečer.

Koncert v Zvezdi. Danes zvečer koncertuje ob običajnem času v Zvezdi vojaška godba.

Kresovi. Ako si zrl kresni večer z ljubljanskega Grada, si opazil po deželi mnogo kresov. Sosebno mnogo jih je bilo na gorejski strani in tudi Dolenjci in Notranjci niso zastajali. Pogrešali pa smo običajni kres na Krimu. V Ljubljani smo imeli šest kresov in sicer na Karolinski zemlji sta bila dva, eden je bil v Hradeckega vasi, eden na Osojah, eden na ljubljanskem polju, nad-

vem kresnem večeru" na dirkališču. Na Karolinski zemlji, oziroma v Črni vasi, kakor tudi za »Sokolov kresni večer« so si priredili priskrbeli v to svrhu potrebnega uradnega dovoljenja, kresove na ljubljanskem polju, na Osojah in v Hradeckega vasi pa so prižgali prireditelji brez vsakega dovoljenja, vključno temu, da smo mi interesovane na to že pravočasno opozorili. Proti prirediteljem teh kresov je uvedeno kazensko postopanje. Pri pomniti je še, da bi se v takih slučajih naj opustilo metanje bengaličnih vžgalic, sosebno še med ljudmi. Pri tej priliki je kresni večer neki fant zažgal na Gradu neki dami 6 K vreden klobuk. Pri tem, sicer lepem slovanskem običaju, ne moremo kaj, da bi ne povedali, da je baš na kresne večere po neprevidnosti in lahkomiselnosti že mnogo požarov, kakor se je to zgodilo lansko leto v Mostah, in naj velja rek: »Z ognjem ravnaj previdno«.

Drobne novice.

— Grover Cleveland, bivši predsednik ameriških Zedinjenih držav je umrl.

— Velikanska sleparija. Pred meseci je pobegnil iz Büdingena pri Frankfurtu bankir dvorni svetnik Rothschild. Banka je nato propadla z desetimi milijoni pasiv. Na tisoče revnejših oseb je prišlo ob vse svoje prihranke. Več ljudi je vsled tega izvršilo samomor. Rothschilda so prijeli v Švici, a niso dobili pri njem nič denarja. Živel je zelo revno ter se izgovarjal, da je zapravlil vse premoženje in tuje vloge z nesrečnimi spekulacijami. Sedaj pa se je dognalo, da je hotel Rothschild le izvršiti veliko sleparijo, ker je v Londonu naložil osem milijonov mark.

— Stalno vojsko v Zedinjenih državah namerava uvesti še sedanji predsednik Roosevelt, ako mu kongres dovoli sredstev in vojakov. Stalna vojska bi imela četrto milijona vojakov v osmih vojih.

— Osem milijonov dolga je napravil meklenburški vojvoda Borvin, ki je sedaj pod kuratelo, da mu ni treba dolgov poplačati.

— Cesar odpotuje jutri v Isl, kjer ga obiščejo angleški kralj ter rumunski kralj in kraljica.

— Zločin blazneža. V državi Missouri je zblaznel nemški pastor Val. Strauss; hodil je s puško po deželi ter ustrelil osem oseb, nevarno pa ranil pet oseb. Končno ga je neki kovač ustrelil.

— Klanje med belokožci in zamorci. V Hemphillu (ameriška država Teksas) so zamorci v prepiru ubili dva belokožca. Ubijalce so zaprli, a belokožci so naskočili ječo, izvlekli zamorce ter jih obesili na drevo. Štirim zamorcem se je posrečilo pobegniti, a dva so dohitele kroglice, dva pa sta utonila v ribniku, ker jima beli niso pustili priplavati do brega. Kmalu so se zbrali zamorci iz cele pokrajine, odkorakali v trumah v Hemphill ter ustrelili vsakega belega človeka, ki jim je prišel na pot. Bati se je splošnega klanja med obema plemenoma, zato je guverner poklical vojske.

Razne stvari.

* Poštenje v omnibusu. Uredništvo pariškega »Matina« se je hotelo prepričati o poštenju ljudi, ki se vozijo v tramvaju. Sklenilo je dogovor s ravnateljstvom pariškega omnibusa ter poslalo dva urednika, katerih prvi se je preoblekel za sprevoznika, drugi pa za kontrolorja. Najprej sta vozila skozi delavske okraje, odkoder so šli delavci na delo. Kontrolor se je delal, kakorda je pozabil zahtevati vozino, da se prepriča, koliko jih bo prostovoljno plačalo, koliko pa pozabilo. V začetku so se delavci spogledovali, potem pa je eden rekel: »Kaj ne misliš plačati vožnje?« In takoj so vsi delavci posegli v žep ter plačali. Na celi vožnji je vseh skupaj »pozabilo« plačati le za 80 vinarjev. Potem je omnibus peljal v bogati del mesta, skozi boulevarde. Tam je število takih, ki so pozabili plačati, naraslo na 25% ter je imel omnibus na vsaki turi po 5 frankov izgube. Posebno sta urednika opazovala, kako so dame tekmovale med seboj, katera bi »pozabila« plačati. Pri tem so se obnašale različno. Nekatere so hitele iz voza, kakor da se jim silno mudi, a druge so zapuščale voz tako leno, kakor da bi jih prav nič ne brigalo. Bile pa so tudi take, ki so kondukterja prav mило gledale, ko je šel mimo, ne da bi zahteval plačila.

* Emirjeva povest o labudu. Sedaj, ko je nastal med Anglijo in Afganistanom tak hud spor, da grozi izbruhni vojna, zbuja jo se spomini na basen, ki jo je čestokrat pripovedoval bivši avganistanski emir Abdurrahman, ki je s to basnijo simboliziral svojo politiko. Nekeč je bil velik labod, ki je plaval sredi globokega čistega jezera. Na enem bregu je

prežala stara levinja, vedno čuječa in besna; na drugem bregu se je zbrala tolpa požrešnih volkov, ki so zavijali in kazali bele zobe. Ako se je labod približal prvemu bregu, zamahnila je levinja po njegovem perju, ako je plaval k drugemu bregu, so skočili pokoncu volkovi ter se pripravljali, da ga raztrgajo. Zato je labod bil pameten ter plaval lepo po sredini jezera, kjer je bil varen, zakaj voda v jezeru je bila zelo globoka in se z božjo pomočjo tudi ne bo nikoli izsušila. Tako se je čutil emir laboda, ki je mirno in zadovoljno čakal v svoji rezidenci, dočim se ruski volkovi in angleška levinja še danes ljubosumno nadzorujejo, a Avganistanu ne morejo do živega.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar pred odhodom v Isl.

Dunaj, 25. junija. Danes je sprejel cesar v daljših avdiencah generala kavalerie Bolfrasa barona Becka in ministra Aehrenthala ter Korytowskega. Danes se odpelje cesar na počitnice v Isl.

Položaj v parlamentu se je za vlado zboljšal.

Dunaj, 25. junija. Položaj v parlamentu se je znatno zboljšal ter je upati, da se sprejme ves program za ostalo zasedanje državnega zbora. Baronu Becku se je v opetovanih konferencah z načelniki strank posrečilo, da so se vse večje stranke izrekle za razdelitev dohodkov iz zvišane davka na žganje deželam za saniranje financ po odstotkih, ki jih je določila vlada. Ministrski predsednik nadaljuje konference s strankami. Danes je sprejel poslanca dr. Šusteršiča in dr. Korošca, ki sta poročala o zapostavljanju slovenske pri državnih uradih na Spodnjem Štajerskem in Koroškem.

Trajna seja državnega zbora.

Dunaj, 25. junija. Današnja seja se je prekinila ob 2. popoldne, a se bo nadaljevala najbrže celo noč. Dosedaj je govorilo 21 poslancev, znamenanih pa je še 41, kar bo trajalo vso noč.

Zvišanje davka na žganje.

Dunaj, 25. junija. Danes je prišla k ministru Korytowskemu deputacija industrijcev žganih pijač iz vseh kronovin posredovati, da bi se davek na žganje ne zvišal. Minister je odgovoril, da od te namere vlada ne more popustiti, vendar jim je obljubil razne olajšave in spremembe v prvotnem zakonskem načrtu.

Wahrmondova afera v gosposki zbornici.

Dunaj, 25. junija. Danes sta imeli desnica in levica gosposke zbornice seje. Razpravljalo se je o Wahrmondovi aferi ter so posebno fevdalci iz Češke protestirali proti premetitvi profesorja Wahrmonda v Prago.

Revolucija v Perziji.

London, 25. junija. Včeraj je vojaštvo znova bombardiralo več hiš. Bombardirane hiše so takoj tudi izropali. Sah je dal zapreti tudi guvernerja, ki ga doleti ista usoda, kakor vse parlamentarce in politike, ki so jih prijeli po naskoku na parlament ter jih večinoma že tudi postrelili. Položaj je skrajno resen. Bati se je vsak trenotek, da izbruhne splošna državljanska vojska.

Železniška nesreča.

Reka 25. junija. Na progi Reka-Zagreb pri postaji Delnice je skočil s tira tovorni vlak. Človeških žrtv ni nobenih, pač pa je bilo razbitih 10 vozov.

Bolgarsko sobranje.

Sofija 25. junija. Knez Ferdinand je podpisal ukaz, s katerim se sklicuje sobranje na dan 29. t. m. Zasedanje bo trajalo 15 dni.

Odnosaji med Srbijo in Bolgarsko.

Sofija, 25. junija. Vsled dogodkov v Makedoniji so postali odnosaji med Srbijo in Bolgarsko tako napeti, da so listi že pisali o neizogibni vojni med obema državama. Z ozirom nato sta ruska poslanika v Beogradu in Sofiji intervenirala pri vladah, da preprečita kak eventualni prenapetostni korak. Intervencija je uspela v toliko, da so se v zadnjem času razmere med Srbijo in Bolgarsko dokaj ublažile in da se ni več bati krvavega konflikta.

Književnost.

— Slava cesarju Francu Jožetu I. Spevoigra. Za šolske slavnosti priredi in društva za zgradbo učiteljskega konvikta poklonil Emil Adamič. Cena 5 K.

Narodnjaki! Prispeljajte za
Trubarjev spomenik!

Listnica uredništva.

Sv. Anton v Slov. gorah: Ker se sumničijo razne osebe kot dopisniki novice »Iz Slov. gor.« v št. 141 Slov. Nar. potrjujejo, da tega dopisa ni pisal nihče od Sv. Antona v Slov. Goricah.

Zahvala.

»Posojilnica« v Ribnici je novi deški šol v Ribnici za neznatno ceno 580 K prepustila obširni in dragocen stavbni prostor, ki bi po običajnih cenah stal 4324 K, napravila je okrog šole krasno vrtno ograjo, ki je stala 3273 K in za nove klopi naklonila 335 K podpore. Poleg tega je v letošnjem šolskem letu darovala za deško in dekliško šolo podporo 80 K in izplačala za šolski skioptikon 100 kron. Za vse te velikodušne podpore se izreka slavni »Posojilnici« najtoplejša zahvala.

Krajni šolski svet in vodstvo ljudskih šol v Ribnici, dne 23. junija 1908.
Fr. Dolinar. — Teodor Betriani, prov. vodja.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 206. Srednji tlačni tlak 788,9 mm.

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	9. zv.	734,1	19,9	sl. vzhod	del. obl.
25.	7. zj.	786,8	15,3	sl. jz. zah.	del. jasno
	2. pop.	735,4	25,2	sr. sv. zah.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 20,3°, norm. 18,7°. Padavina v 24 urah 0,0°.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremlje
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dan, borze 24. junija 1908.

Naložbeni papirji.	Donos	Blago
4 1/2% majska renta	97 15	97 35
4 1/2% srebrna renta	99 20	99 40
4% avstr. krona renta	97 20	97 40
4% zлата	116 15	116 35
4% ogrska krona renta	93 —	93 20
4% zлата	111 —	111 00
4% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100 10	101 00
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99 20	100 20
4 1/2% bos.-herc. železniško	98 65	99 15
4% posojilo 1902	97 95	98 25
4% češka dež. banka k. o.	97 75	98 50
4 1/2% z. o.	98 70	99 70
4 1/2% z. pisma gal. dež.	104 25	105 25
4 1/2% z. pisma Innerst. hranilnice	98 50	99 50
4 1/2% z. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98 25	99 25
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	98 50	99 50
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	98 —	99 —
4 1/2% obl. češke ind. banke	99 75	100 75
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	—
4% prior. dolenskih žel.	98 20	99 20
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	285 —	287 —
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	98 90	99 90

Srečke.	150-30	154-30
od 1. 1860/1	261 —	265 —
od 1. 1864	143 —	147 —
zem. kred. I. emisije	270 —	276 —
II.	261 50	267 50
ogrške hip. banke	249 25	256 25
srbske a. frs. 100 —	101 —	107 —
turške	185 50	186 50
Basilika	19 25	21 15
Kreditne	471 —	481 —
Inomoške	108 —	118 —
Krakovski	111 —	121 —
Ljubljanske	61 25	62 25
Avstr. redč. križa	50 —	54 —
Ogr.	25 25	27 25
Rudolfove	67 50	71 50
Salcburške	187 25	188 25
Dunajske kom.	185 55	186 55

Žitne cene v Budimpešti.	11-36	11-38
Pšenica za oktober	19 12	19 15
Rž za oktober	23 51	23 55
Koruzna za julij	23 93	23 99
Oves za oktober	117 52	117 72
Effektiv	95 45	95 65
15 vin. ceneje	2 51	2 52
	4 80	5 —

†

Ravnateljstvo trgovskega belniškega in podpornega društva v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je njegov mnogoletni član, gospod

Viljem Sattner

trgovski pomočnik

danes ob 3. jutraj, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 55. letu starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb draga pokojnika se vrši v petek, dne 26. junija ob 5. popoldne iz mrtvašnice v Leonišču na pokopališču k Sv. Križu.

Počivaj v miru! 2226

V Ljubljani, 25. junija 1908.

Umrli so v Ljubljani.
V deželni bolnici:
Dne 18. junija: Marija Benko, delavčeva žena. 35 let.
Dne 19. junija: Jernej Tavčar, pos. 47 l.
Dne 20. junija: Anton Samec, mešetar. 70 let. — Anton Skorčec, dninar. 81 let. — Mihael Hubad, hlapec. 36 let.

T. Pogačnik Pred škofojo št. 21, II. nadstropje
sprejme takoj 2223-1

šivilje

za slovensko in nemško stenografijo, zmožna tudi stroje pisati itd. **prost službo** v kakor pisarni v Ljubljani, Gorici, Trstu ali kje na deželi. Nastop takoj.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod „stenografinja“. 2222-1

Stenografinja

Ura z verižico
za samo K 2.—.

Zaradi nakupa velike množine ur raspoložila šesajaka raspoložiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico s lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šestno garancijo. — Po povzetju raspoložila

Fransko-šleska raspoložiljalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče donar nazaj. 2224

Vabilo
na
redni občni zbor
„Notranjske posojilnice“ v Postojni
kateri bode
v nedeljo, dne 5. julija
ob eni popoldne
v zadrugi pisarni.

Dne-ni red: 2221

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blaginjkovo.
3. Poročilo nadzorovalnega odbora.
4. Volitev ravnateljskega odbora, in sicer: a) ravnatelja, b) blaginjnika, c) kontrolorja in d) dveh namestnikov e) Volitev 6 članov v nadzorovalni odbor.
5. Predlogi društvenikov.
6. Prememba pravil.

Ravnateljski odbor.

Slav. občinstvu, letovičarjem, hribovarcem, trgovskim potnikom i. dr. vljudno naznanjam, da sem prevzel v najem dobro znani

hotel „ŠTEMARJE“ v Škofji Loki

Hotel je popolnoma prenovljen, ima 13 na novo, elegantno opremljenih sob za tuje, kopalne sobe, velik senčnat vrt, vodo vod, elektriko itd. — Ravno tako bode skrbnjeno za vedno sveža jedila in dobro pijačo po najnižjih cenah.

Za obilen obisk se vljudno priporoča

A. Jerala, gostilničar.

2225-1

Seydlin

Dr. J. Z. zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preiskoval Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnja in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In to je: „Seydlin“.

Kleparski pomočnik

samoostojen, se sprejme v stalno delo pri Antonu Joštu, kleparskem mojstru v Domžalah. 2217-2

Spretni kamnoseki

se sprejmejo takoj za Beljak. Vprašanja na tvornico umetnih kamenov Seb. Unterhuber, v Ljubljani, Dunajska cesta 73. 2218-2

Komí

železninske stroke, več ob obeh deželnih jezikov, se sprejme takoj ali s 1. avgustom. 2202-2

Pismene ponudbe glavna pošta Ljubljana, poštni predal 12.

Dobro ohranjena oprava

Ravnokar je izšla

Stara devica

povest, spisal K. Oblak.

Cena 60 v., s pošto 70 v.

„Stara devica“ je ljubezniva in zanimiva povest iz malomestnega življenja na Slovenskem. Kdor jo vzame v roke, jo bo čital z veseljem.

Dobiva se v „Narodni knjigarni“ v Ljubljani.

Zobni prašek Irex
v avto-puščici.

Automatično odmerjanje praška. — Novo!

Idealni izdelek najnežnejše finosti, kar si je misliti moči! Vsek lousek obsega otoli 60 porcij, radosti za 3 meseca. Cena K 1-20.

IREX
Zahnpulver
in Auto-Dose

Razprodam 200 oralov rodovitnega zemljišča

na enega ali več kupcev; vsakemu kolikor želi za ceno oral po 310 gld. (1600 □ sežujev). — Plačilni pogoji: na vsak kupljeni oral 20 gld. are, 80 gld. pri pogodbi, 60 gld. do pol leta, za 150 gld. čakam samo, če se obrestuje, 10 let. 2128-5

Ponudbe na vlastelinstvo Pogančec, pošta Vrbovec, Hrvaško.

prostori za špecerijsko trgovino.

Treba malo kapitala. Neoznjen ima prednost.

Ponudbe pod šifro „20“ poste restantc Jelšane. 2214-2

Pozor p. n. gg. gostilničarji in zasebniki!

Vinska trgovina ALOJZIJA ZAJCA

.. v Spodnji Šiški pri Ljubljani ..

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslav. vinskih goric kakor: dolenski cviček iz Gdove poči in iz Drenove, bizeljec, sromelčan, in druga štajerska, hrvaška, istrska in goriška vina. 1537-24

Cene zmerne! Postrežba solidna in točna! Vzorec na razpolago!

„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIC
v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Za poletno sezijo največja izbira damskih prašnih plaščev, kril, bluz in dekliških oblek. — Obleke za gospode, dečke in otroke, tudi obleke za tennis in pralne obleke.

Čudovito nizke cene!

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.

7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11-38 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-46 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-36 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-06 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

6-56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-22 popoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhod in dohod so naznačeni v srednj. evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjevo ulico šte. 2. Rezervni fond K 200.000.

promese na dunajske komunalne srečke a K 15 1/2, a K 18

Obe promesi skupno le 32 kron.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4 in pol odstotka.

1. julija 400.000 kron

1. „ 300.000 „